

Spis treści

Wstęp	11
1. Miejsce osób prawnych prawa wewnętrznego w teorii podmiotowości prawno-międzynarodowej	17
1.1. Pojęcie podmiotu prawa międzynarodowego	17
1.2. Podmiot prawa międzynarodowego a osoba prawa międzynarodowego, beneficjent prawa międzynarodowego, nosiciel prawa międzynarodowego i aktor na arenie prawa międzynarodowego	43
1.3. Przynależność państwowa osób prawnych prawa wewnętrznego	49
1.4. Podsumowanie	52
2. Sytuacje, w których osoby prawne prawa wewnętrznego mogą składać petycje oraz składać skargi na państwa do organów międzynarodowych	58
2.1. Prawo petycji do organów międzynarodowych w systemach międzynarodowej ochrony mniejszości narodowych oraz w systemach zarządu obszarów niesamodzielnych pod kontrolą międzynarodową	58
2.2. Międzynarodowa ochrona praw człowieka	71
2.2.1. Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach systemu ochrony praw człowieka NZ	71
2.2.1.1. Podsystem Rady Praw Człowieka	71
2.2.1.2. Podsystem protokołu fakultatywnego do międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych	74
2.2.1.3. Podsystem do spraw statusu kobiet	80
2.2.1.4. Podsystem do spraw likwidacji dyskryminacji rasowej	81
2.2.1.5. Podsystem ochrony przed torturami i innym okrutnym, niehumanitarnym i poniżającym traktowaniem albo karaniem	83
2.2.1.6. Podsystem ochrony praw osób niepełnosprawnych	84
2.2.1.7. Podsystem ochrony praw wszystkich pracowników migrujących oraz członków ich rodzin	85

2.2.1.8	Podsystem ochrony wszystkich osób od niedobrowolnych zaginięć	86
2.2.1.9.	Podsystem UNESCO	87
2.2.1.10.	Podsystem Banku Światowego	88
2.2.1.11.	Propozycje modyfikacji statusu osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach funkcjonujących podsystemów ochrony praw człowieka NZ	89
2.2.2	Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach systemu Rady Europy	92
2.2.2.1.	Podsystem konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności	92
2.2.2.2.	Podsystem Europejskiej Karty Społecznej	115
2.2.3.	Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach systemu Organizacji Państw Amerykańskich	119
2.2.4.	Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach systemu Unii Afrykańskiej	125
2.2.5.	Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach systemu Międzynarodowej Organizacji Pracy	131
2.2.6.	Status osób prawnych prawa wewnętrznego w ramach konwencji z Århus	139
2.3	Podsumowanie	141
3.	Organy międzynarodowe, przed którymi osoby prawne prawa wewnętrznego mogą pozywać lub być pozywane przez państwa	151
3.1.	Organy międzynarodowe tworzone dla rozstrzygania sporów majątkowych po zakończonych konfliktach zbrojnych lub innych sytuacjach kryzysowych	151
3.1.1.	Wprowadzenie	151
3.1.2.	Powersalskie mieszane trybunały rozjemcze	152
3.1.3.	Organy konwencji bońskiej z dnia 26 maja 1952 roku	160
3.1.4.	Irańsko-Amerykański Trybunał ds. Roszczeń	160
3.1.5.	Organy międzynarodowe, do których osoby prawne prawa wewnętrznego mogą składać pozwy przeciwko państwom za pośrednictwem organizacji międzynarodowych o charakterze rządowym lub państw	164
3.2.	Centralna Komisja Żeglugi na Renie	167
3.3.	Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza	169
3.4.	Międzynarodowe sądy arbitrażowe w sprawach handlowych i inwestycyjnych	174
3.5.	Podsumowanie	193
4.	Osoby prawne prawa wewnętrznego jako podmioty korzystające z <i>ius contrahendi</i> w sferze prawa międzynarodowego	196
4.1.	Umowy wielostronne	196
4.2.	Umowy dwustronne	203
4.3.	Podsumowanie	212

5. Obowiązki i prawa osób prawnych prawa wewnętrznego na podstawie przepisów międzynarodowego prawa karnego	215
5.1. Osoba prawna prawa wewnętrznego jako oskarżony przed międzynarodowym sądem karnym	215
5.1.1. Wprowadzenie	215
5.1.2. Status organizacji przestępczych, o których mowa w Statucie Międzynarodowego Trybunału Wojskowego	218
5.1.3. Rozwiązania przyjęte w statutach i praktyce działania innych międzynarodowych trybunałów karnych <i>ad hoc</i> (Trybunału Tokijskiego, Trybunału dla byłej Jugosławii, Trybunału Ruandyjskiego oraz Trybunału Specjalnego dla Sierra Leone)	236
5.1.4. Koncepcja umożliwienia sądenia osób prawnych prawa wewnętrznego w pracach nad ustanowieniem stałego Międzynarodowego Trybunału Karnego	242
5.1.5. Propozycje ustanowienia międzynarodowych trybunałów karnych <i>ad hoc</i> mających sądzić osoby prawne prawa wewnętrznego i organa bezpieczeństwa ZSRR	245
5.2. Osoba prawna prawa wewnętrznego jako organizacja przestępcza przed sądem krajowym działającym na podstawie prawa międzynarodowego	249
5.3. Osoba prawna prawa wewnętrznego jako pokrzywdzony przed międzynarodowym sądem karnym	256
5.4. Osoba prawna prawa wewnętrznego jako <i>amicus curiae</i> przed międzynarodowym sądem karnym	262
5.5. Podsumowanie	263
6. Rodzaje osób prawnych prawa wewnętrznego występujących w obrocie prawnomiędzynarodowym	268
6.1. Wprowadzenie	268
6.2. Zakony rycerskie Kościoła katolickiego	270
6.2.1. Wprowadzenie	270
6.2.2. Zakony, które nie sprawowały zwierzchnictwa terytorialnego	271
6.2.3. Zakon Krzyżacki	273
6.2.4. Zakon Kawalerów Maltańskich	277
6.3. Kompanie handlowe okresu kolonialnego	287
6.4. Międzynarodowe Stowarzyszenie Afrykańskie	293
6.5. Międzynarodowe organizacje pozarządowe	294
6.5.1. Definicja oraz status faktyczny	294
6.5.2. Status konsultacyjny w organizacjach międzynarodowych o charakterze rządowym	304
6.5.3. Korzystanie z praw i obowiązków wynikających bezpośrednio z umów międzynarodowych oraz występowanie przed sądami międzynarodowymi	316
6.5.4. Szczególne międzynarodowe organizacje pozarządowe	319
6.5.4.1. Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża	319
6.5.4.2. Międzynarodowy Komitet Olimpijski	327

6.6. Współczesne korporacje ponadnarodowe	329
6.6.1. Definicja oraz status faktyczny	329
6.6.2. Nowy Międzynarodowy Ład Ekonomiczny jako próba określenia prawnomiędzynarodowego statusu korporacji ponadnarodowych . . .	341
6.6.3. Uczestnictwo w obrocie prawnomiędzynarodowym	346
6.7. Osoby prawne prawa wewnętrznego utworzone przez państwa na mocy umów międzynarodowych	365
6.7.1. Wprowadzenie	365
6.7.2. Międzynarodowe Towarzystwo Mozeli	367
6.7.3. Wspólna Organizacja Interocceanmetal	368
6.7.4. Regionalne Centrum Ekologiczne dla Europy Środkowo-Wschodniej	381
6.8. Podsumowanie	384
7. Status osób prawnych prawa wewnętrznego na terytoriach, na których obowiązuje bezpośrednio prawo stanowione przez organizacje lub organy międzypaństwowe	396
7.1. Wprowadzenie	396
7.2. Międzynarodowe porozumienia integracji politycznej i gospodarczej	397
7.3. Terytoria pod bezpośrednią odpowiedzialnością ONZ	414
7.4. Podsumowanie	423
Zakończenie	426
Bibliografia	438
1. Źródła	438
2. Opracowania	447
Wykaz skrótów	485
Legal person of internal law as subject of international law (Conclusion)	490